

Forslag

til

Lov om ændring i lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m. v.

Fremsat den 8. marts 1962 af *finansministeren*.

§ 1.

I lov nr. 255 af 11. juni 1960 om indkomstbeskatning af aktieselskaber, således som denne er ændret ved lov nr. 364 af 20. december 1961, sker følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 1, nr. 3, indføjes efter „indkøbe“ ordet „fremskaffe“.

2. § 14 affattes således:

„§ 14. For de i § 1, stk. 1, nr. 3, omhandlede brugsforeninger udgør indkomsten 5 pct. af foreningens formue ved indkomstårets udgang. Formuen opgøres efter reglerne i § 16. Er formuen negativ, ansættes indkomsten til 0.

Stk. 2. I tilfælde, hvor en indkomstperiode er kortere eller længere end 12 måneder, foretages en tilsvarende nedsættelse eller forhøjelse af den i stk. 1 fastsatte procent.

Stk. 3. Tilbagebetalt skat lægges til den skattepligtige indkomst i det omfang, hvori foreningen har haft ret til at fradrage beløbet ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Det skattepligtige beløb medregnes ved indkomstopgørelsen for det indkomstår, hvori tilbagebetalingen sker.“

3. I § 15, stk. 1, tilføjes som nyt 3. punktum:

„Er formuen negativ, ansættes indkomsten til 0“.

4. § 15, stk. 4, udgår.

5. I § 15, stk. 5, tilføjes som nyt 2. og 3. punktum:

„Såfremt den anførte opgørelse udviser Finansmin. Skd. II j. nr. 156-1962.

underskud, kan dette underskud fradrages i den for samme indkomstår opgjorte indkomst i henhold til stk. 1-3 samt i den for de nærmest efterfølgende 2 indkomstår opgjorte indkomst i henhold til nærværende stykke og stk. 1-3. Inden for de nævnte indkomstår kan fradraget, for så vidt det kan rummes i den for et tidligere indkomstår opgjorte indkomst, ikke overføres til et senere indkomstår.“

6. Efter § 15, stk. 6, tilføjes som nyt stykke:

„Stk. 7. Tilbagebetalt skat lægges til den skattepligtige indkomst i det omfang, hvori foreningen har haft ret til at fradrage beløbet ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Det skattepligtige beløb medregnes ved indkomstopgørelsen for det indkomstår, hvori tilbagebetalingen sker.“

7. § 16, stk. 3, affattes således:

„Stk. 3. Til en forenings formue henregnes ikke andele i andre foreninger, der beskattes efter reglerne i §§ 14 eller 15.“

8. § 18 affattes således:

„§ 18. De i § 1, stk. 1, nr. 3, nævnte brugsforeninger udreder indkomstskatten med 41 pct. af den skattepligtige indkomst. Foreninger, der udelukkende foretager indkøb af råstoffer, hjælpestoffer samt maskiner, inventar og lignende driftsmidler, som medlemmerne benytter til deres bedrifts udøvelse, samt hovedforeninger med samme formål svarer dog kun skatten med 15 pct. af den skattepligtige indkomst.“

9. § 19 affattes således:

„§ 19. De i § 1, stk. 1, nr. 4, nævnte produktions- og salgforeninger udreder indkomstskatten med 15 pct. af den skattepligtige indkomst.“

10. § 35, stk. 3, affattes således:

„Stk. 3. For de i § 18, 1. punktum, omhandlede brugsforeninger beregnes indkomstskatten for skatteårene 1963-64 og

1964-65 med 38 pct. af den skattepligtige indkomst.

§ 2.

Ændringerne i § 1 finder første gang anvendelse ved skatteligningen for skatteåret 1963-64.

§ 3.

Finansministeren fastsætter de nærmere regler for gennemførelsen af denne lov.

Bemærkninger til lovforslaget.

Forslaget indeholder forskellige ændringer til lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m. v., jfr. lovbekendtgørelse nr. 377 af 20. december 1961 („selskabsskatteloven“). Samtlige ændringer vedrører beskatningsreglerne for kooperative virksomheder.

Under folketingets behandling i foråret 1960 af forslaget til selskabsskatteloven opnåedes der i folketingsudvalget enighed om at udsætte en egentlig reform af kooperationsbeskatningen. Reglerne om kooperative virksomheders beskatning i det oprindelige lovforslag blev derfor erstattet med bestemmelser, der i det væsentlige var i overensstemmelse med de hidtil gældende regler på dette område. Skatten af kooperative virksomheder blev dog — ligesom den øvrige selskabsbeskatning — udformet som én enkelt statsskat, der for halvdelens vedkommende fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Af denne skat får kommunerne samme andel som af den øvrige selskabsskat. Baggrunden for ændringen af det oprindelige forslag var et almindeligt ønske om, at finansministeren optog forhandlinger med erhvervene og kooperationen om den fremtidige ordning af kooperationens beskatningsforhold. Under disse forhandlinger har det imidlertid ikke vist sig muligt at nærme de forskellige synspunkter så meget til hinanden, at der kunne blive enighed om en ny beskatningsordning.

Som nævnt har det kun været tanken, at selskabsskattelovens nugældende bestemmelser om kooperationsbeskatning skulle anvendes i en overgangsperiode. Derfor fremsættes der nu forslag om en løsning på længere sigt af kooperationens beskatningsforhold.

Den nu foreslåede ordning er i alt væsentligt i overensstemmelse med de regler, der fandtes i det oprindelige forslag til selskabsskatteloven.

Efter de gældende regler ansættes den skatte-

pligtige indkomst for en kooperativ forening til 4 pct. af den del af foreningens formue, som svarer til omsætningen med medlemmer, og 6 pct. af den del af formuen, som svarer til omsætningen med ikke-medlemmer. I det oprindelige forslag til selskabsskatteloven var disse regler foreslået forenklet for brugsforeningers vedkommende, således at indkomsten i alle tilfælde skulle udgøre 5 pct. af hele formuen. Derimod havde man i forslaget bibeholdt de hidtidige principper for opgørelsen af den skattepligtige indkomst, for så vidt angik produktions- og salgforeninger. Ligesom i dette tidligere forslag har man i nærværende lovforslag fastlagt indkomsten for brugsforeninger til 5 pct. af foreningens formue uanset forholdet mellem omsætningen med henholdsvis medlemmer og ikke-medlemmer. For så vidt angår indkomstopgørelsen for produktions- og salgforeninger, har man fulgt linjen i det tidligere lovforslag, således at der ikke her foreslås ændringer på dette punkt.

Hvad angår reglerne om skatternes beregning, indeholder lovforslaget ændringer, der — ligeledes i overensstemmelse med det tidligere lovforslag — er fælles for brugsforeninger og produktions- og salgforeninger. Efter de gældende bestemmelser gives der forinden skattens beregning såvel brugsforeninger som produktions- og salgforeninger et fradrag i den ansatte indkomst på $\frac{1}{4}$ af den del af foreningens indtægter, som er anvendt til forøgelse af foreningens formue, dog højst $\frac{1}{4}$ af den ansatte indkomst. Dette fradrag svarer til den reservefondslempelse, som aktieselskaber kunne opnå efter de hidtidige regler, men da aktieselskaberne efter selskabsskatteloven ikke fremtidig vil have adgang til denne lempelse, foreslås det også at afskaffe det heromhandlede fradrag for kooperative virksomheders vedkommende.

Efter selskabsskatteloven skal egentlige brugsforeninger betale en selskabsskat på 44 pct. af den

skattepligtige indkomst efter konsolideringsfradrag. For indkøbsforeninger og produktions- og salgsforeninger er satsen 18 pct. For skatteåret 1962-63 skal egentlige brugsforeninger dog kun betale 38 pct. af indkomsten efter konsolideringsfradrag. Baggrunden herfor er, at foreningen ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for dette skatteår kun har kunnet fradrage kommuneskatten, som i almindelighed vil være væsentlig mindre end halvdelen af den samlede skat. Herved bemærkes, at de 44 pct. er fastsat under forudsætning af, at halvdelen af den i indkomståret erlagte forfaldne skat kan fradrages, jfr. selskabsskattelovens § 11.

Efter lovforslaget skal egentlige brugsforeninger betale en skat på 41 pct. af den skattepligtige indkomst. For indkøbsforeninger og produktions- og salgsforeninger foreslås en sats på 15 pct. Når satserne er lavere end efter det oprindelige forslag til selskabsskatteloven skyldes det navnlig, at man ikke har opretholdt det i dette forslag indeholdte skattefri fradrag på 5 000 kr. pr. forening.

De foreslåede beskatningsregler vil medføre betydelige skatteforhøjelser for en del brugsforeninger, der overvejende har omsætning med medlemmer, og som har udnyttet det hidtidige konsolideringsfradrag. Med en skattesats på 41 pct. ville disse skatteforhøjelser blive særlig kraftige de første år, hvor skattefradraget endnu ikke er tilpasset de nye regler om indkomstopgørelse og skatteberegning. Dette er baggrunden for ændring nr. 10, hvorefter skattesatsen for egentlige brugsforeninger for skatteårene 1963-64 og 1964-65 foreslås fastsat til 38 pct. Det bemærkes herved, at de fleste brugsforeninger har et regnskabsår, der afviger fra kalenderåret. Som følge heraf vil flertallet af disse foreninger have betalt selskabsskatten for skatteåret 1962-63 — på 38 pct. af den skattepligtige indkomst efter konsolideringsfradrag — i det indkomstår, der ligger til grund for skatteansættelsen for skatteåret 1964-65.

Den samlede kooperationsbeskatning inkl. kommuneskatter kan for skatteåret 1961-62 anslås til ca. 9 mill. kr. For skatteåret 1962-63 vil provenuet antagelig andrage et tilsvarende beløb. De foreslåede ændringer vil medføre en skattestigning, der skønsmæssigt kan anslås til ca. 2 mill. kr., fordelt med ca. 1,5 mill. kr. på de i § 18, 1. punktum, omhandlede „egentlige“ brugsforeninger og ca. 0,5 mill. kr. på de i § 18, 2. punktum, omhandlede indkøbsforeninger. For produktions- og salgsforeninger vil provenuet formentlig uforandret andrage op imod 3 mill. kr.

Foruden de foran omtalte ændringer indeholder forslaget forskellige bestemmelser, overvejende af

teknisk karakter. Med hensyn til disse bestemmelser henvises til bemærkningerne til de enkelte ændringer.

Til ændring nr. 1.

Hidtil har foreninger ikke været beskattet, når deres virksomhed udelukkende bestod i opsamling af medlemmernes ordrer på køb hos en for flere foreninger fælles indkøbsforening. Imidlertid vil sådanne foreninger ofte have en selvstændig formue, som ikke medregnes ved hovedforeningens formueopgørelse. Den foreslåede tilføjelse tager sigte på at inddrage de nævnte foreninger under brugsforeningsbeskatningen, da der ikke synes at være grund til at stille dem anderledes end foreninger, der tager varer hjem til fordeling blandt medlemmerne.

Til ændring nr. 2.

Vedrørende den foreslåede regel om, at indkomsten ansættes til 5 pct. af foreningens formue, henvises til de indledende bemærkninger.

Herudover har man som en ny bestemmelse foreslået, at hvor foreningens formue er negativ, ansættes indkomsten til 0. Denne ændring vil bl. a. indebære, at ligningslovens regler om overførsel af underskud fra et skatteår til de nærmest efterfølgende to skatteår ikke vil finde anvendelse for brugsforeningers vedkommende. Dette resultat må anses for rimeligt under hensyn til de fra skattelovgivningens almindelige indkomstreger afvigende principper for ansættelsen af kooperative virksomheders skattepligtige indkomst.

Det foreslåede ny stk. 3 til § 14 fastslår — hvad der i øvrigt har været antaget i praksis — at også brugsforeninger skal indkomstbeskattes af tilbagebetalte skattebeløb i det omfang, hvori foreningen har haft ret til at fradrage beløbene ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.

Til ændring nr. 3.

Om den foreslåede tilføjelse til § 15, stk. 1, henvises til bemærkningerne til ændring nr. 2 om den tilsvarende ændring til § 14, stk. 1.

Til ændring nr. 4.

I § 15, stk. 4, som det foreslås at lade udgå, er det bestemt, at en hovedforenings omsætning med de hovedforeningen tilsluttede kooperative virksomheder anses for omsætning med medlemmer, medens dens omsætning i øvrigt anses for omsætning med ikke-medlemmer. Der synes ikke at være nogen rimelig begrundelse for, at omsætning med ikke-kooperative medlemmer skattemæssigt skal behandles som omsætning med ikke-medlemmer.

Selv om bestemmelsen i stk. 4 udgår; vil en ohvedforenings omsætning med kooperative virksomheder, der er tilsluttet hovedforeningen, blive betragtet som omsætning med medlemmer. Dette gælder også, dersom lokalforeningerne har omsætning uden for medlemskredsen.

Til ændring nr. 5.

Da en produktions- og salgsforenings indkomst ved detailsalg opgøres efter skattelovgivningens almindelige regler, har man fundet det rimeligt, at underskud, der fremkommer ved denne virksomhed, kan bringes til fradrag ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst i overensstemmelse med ligningslovens § 15. Det vil sige, at underskud, der ikke kan rummes i den skattepligtige indkomst for det løbende indkomstår, kan bringes til fradrag i indkomsten for de nærmest følgende to indkomstår.

Til ændring nr. 6.

Herom henvises til bemærkningerne til ændring nr. 2, ad det foreslåede ny stk. 3 til § 14.

Til ændring nr. 7.

I henhold til den nugældende bestemmelse i § 16, stk. 3, henregnes til en forenings formue andele i hovedforeninger samt den del af foreningens reservefonds i hovedforeningen, som den ved sin udtræden af hovedforeningen kan kræve udbetalt af denne.

Bestemmelsen medfører, dels at andele i hovedforeninger medregnes både i lokalforeningens og i hovedforeningens formue, hvorved der finder en dobbeltbeskatning sted, dels at hovedforeningens

opdelte reserver i stedet for — som tilfældet er med uopdelte reserver — alene at henregnes til hovedforeningens formue, delvis overføres til lokalforeningens formue.

Efter den foreslåede ændring vil der ikke fremtidig ske dobbeltbeskatning som anført. Ændringen vil dernæst medføre, at såvel opdelte som uopdelte reservefonds fuldt ud skal medregnes ved opgørelsen af en hovedforenings formue, hvilket må anses som den mest praktiske og konsekvente ordning.

Til ændring nr. 8.

Der henvises til de indledende bemærkninger vedrørende skatteprocenternes størrelse og den foreslåede ophævelse af konsolideringsfradraget.

Under indkøbsforeninger, der kun beskattes med 15 pct., har man efter ordet „råstoffer“ foreslået indføjet „hjelpestoffer samt maskiner, inventar og lignende driftsmidler“. Denne ændring må anses for ønskelig for derved at bringe foreninger, der indkøber maskiner o. lign. til medlemmerne, ind under de lempeligere beskatningsregler for visse indkøbsforeninger.

Til ændring nr. 9.

Der henvises til de indledende bemærkninger vedrørende skatteprocentens størrelse og den foreslåede ophævelse af konsolideringsfradraget.

Til ændring nr. 10.

Herom henvises til de indledende bemærkninger om den foreslåede overgangsregel.